

MUUTOSESITYS 66§ Sivistyslautakunnan lausunto Nurmijärven kunnan palveluverkkosuunnitelmasta 2020-2040

Esitys

Sivistyslautakunta antaa palveluverkkosuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

<p>POHJAESITYS (lausunnon alkuteksti)</p> <p>Sivistyslautakunta on päättänyt kokouksessaan 11.6.2020 esittää, että lukiokoulutus järjestettäisiin tulevaisuudessa yhdessä toimipaikassa Nurmijärven kirkonkylässä uudessa lukiolle rakennetussa koulurakennuksessa Toreeninmäellä. Keskitetyn lukion toteuttamiseen on tullut uusi vaihtoehto kesäkuisen esityksen jälkeen.</p>	<p>MUUTOSESITYS: LISÄYS lausunnon alkutekstiin</p> <p>Sivistyslautakunta on päättänyt kokouksessaan 11.6.2020 esittää, että lukiokoulutus järjestettäisiin tulevaisuudessa yhdessä toimipaikassa Nurmijärven kirkonkylässä uudessa lukiolle rakennetussa koulurakennuksessa Toreeninmäellä. Keskitetyn lukion toteuttamiseen on tullut uusi vaihtoehto kesäkuisen esityksen jälkeen.</p> <p><i>Lisäksi vaikutusten ennakkoarvioinnista on tehty lokakuussa 2020 myös erillinen yhteenveto, joka kerää yhteen lautakuntien evästyksissä 30.9.2020 esiin nousseita aiheita ja näkökulmia. Yhteenveto sisältää palveluverkkosuunnitelman koko kuntaa koskevat keskeisimmät sekä merkittävämmät yksittäiset ratkaisuehdotukset ja näiden vaikutuksia. Vaikutuksia on tarkasteltu henkilöstön ja palveluiden järjestämisen, lapsen ja nuoren hyvinvoinnin, perheen arjen sujuvuuden, alueiden elinvoiman sekä talouden näkökulmasta.</i></p>
<p>LUKIORATKAISU</p> <p>Sivistyslautakunta esittää kunnallisen lukiokoulutuksen järjestämistä yhdessä toimipisteessä nykyisen Maaniitun koulun tiloissa. Verrattaessa erilaisia lukioratkaisuja tulee lukiokoulutuksen sijoittaminen Maaniitun kouluun investointiratkaisuissa edullisimmaksi. Lisäksi seuraavat näkökulmat puoltavat kunnallisen lukiokoulutuksen sijoittamista yhteen toimipisteeseen.</p> <p>Lukiokoulutuksen toiminnan keskittäminen yhteen toimipisteeseen tuo toiminnallisia ja pedagogisia etuja sekä sujuvuutta</p>	<p>MUUTOSESITYS, KAPPALE "LUKIORATKAISU"</p> <p><i>Sivistyslautakunta esittää kunnallisen lukiokoulutuksen jatkamista hajautetun mallin mukaisesti kahdessa toimipisteessä: sekä Nurmijärven Kirkonkylällä että Rajamäellä. Tiukassa taloudellisessa tilanteessa ja kovissa investointipaineissa ei ole varaa sitoa resursseja investointeihin tai ratkaisuihin, jotka voivat johtaa ennakoimattomiin lisäinvestointitarpeisiin. Keskeisen alueen tilaratkaisuja esitetään tehtäväksi siten, että kaikki joustonvara häviää ja yhdenkin koulun tippuminen pois verkosta, aiheuttaisi välittömän investointitarpeen.</i></p>

tukipalvelujen saatavuuteen. Keskittäminen yhteen toimipisteeseen mahdollistaa laajemman ja monipuolisemman kurssitarjonnan valinnaisuuden näkökulmasta, henkilökunnan paremman hyödyntämisen opetuksen antamiseen sekä opiskeluun liittyvät tukipalvelut (koulusihteeri- ja erityisopetuspalvelut) ovat paremmin opiskelijoiden saatavilla. Opiskelijat tulevat tasavertaisempaan asemaan yhden toimipisteen ratkaisussa esim. suhteessa ryhmäkokoihin, joissa opetusta annetaan. Tällä hetkellä kirkonkylän toimipisteessä opiskelijat ovat opiskelleet suuremmissa ryhmissä kuin Rajamäellä. Lukion keskittyminen yhteen toimipisteeseen mahdollistaa oppiaineryhmissä laajemmat mahdollisuudet kehittää yhteisopettajuutta ja oppiainerajat ylittäviä opintokokonaisuuksia, joita on huomioitu myös uusissa lukion opetussuunnitelmissa. Myös lukiokoulutukseen liittyvien kehittämistoimintojen toteuttaminen ja kehittämishankkeisiin osallistuminen on helpompaa, kun lukio toimii yhdessä toimipisteessä. Yhdessä lukiorakennuksessa on mahdollista joustavammin toteuttaa lukiokoulutusta. Nykytilanteessa sijoittuminen perusopetuksen kanssa samoihin tiloihin on tuonut haasteita kahden lukioyksikön aikataulujen yhtenäistämiseen, koska kummassakin yksikössä joudutaan huomioimaan koulukuljetusten aikataulut ja yhteiset tilat perusopetuksen kanssa.

Oppilaille, opiskelijoille ja henkilöstölle tehdyn kyselyn perusteella on tärkeintä, että lukion kurssivalikoima on monipuolinen ja opintojen suorittamisessa on joustavuutta. Tämä toteutuu parhaiten nykyresursseilla keskitetyssä lukioratkaisussa. Henkilöstön mukaan eniten kunnallisen lukiokoulutuksen houkuttelevuutta lisäisi uusi kirkonkylään keskitetty lukio.

Nuorisovaltuusto on nostanut kesällä 2020 lausunnossaan esille lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyen seuraavia asioita: Tärkeä lukiopäätöksissä huomioon otettava asia on tarjottavan koulutuksen kokonaisvaltainen korkea laatu. Nuorisovaltuuston mukaan keskitetty lukio

Sivistyslautakunta edellyttää NYK:n sisäilmaongelmista ja rakennuksen kunnosta kattavat selvitykset. Tulevaisuuden palveluverkossa päätöksiä on tehtävä pitkän aikavälin tarkastelussa taloudellisesti kestävällä pohjalla. Verrattaessa erilaisia lukioratkaisuja hajautetun mallin mukainen investointiratkaisu ei ole merkittävästi kalliimpi kuin lukiokoulutuksen keskittäminen Maaniittuun, mikä puoltaa esitettyistä vaihtoehdoista kahden toimipisteen mallia. Rajamäen toimipisteen osalta tulisi selvittää mahdollisuutta vuokrata tilat esimerkiksi Työtehoseuralta. Tämän lisäksi kustannusten osalta tulee huomioida koko kouluverkko ja kokonaiskustannukset, joiden suhteen ei ole osoitettu saatavan säästöjä perusopetuksen tiloissa. Lukioratkaisu on osa kokonaisuutta, jonka tulee myös toteuttaa voimassa olevaa kuntastrategiaa: investointien taso tulee sopeuttaa asteittain vastaamaan talouden kantokykyä.

Pienenevät ikäluokat kääntävät helposti lukiokoulutukseen hakeutuvien kokonaismäärän laskuun. Vauvakato näkyy seuraavat pari vuosikymmentä koulujen opiskelijamäärissä ja koulutukseen on keksittävä uusia tapoja toimia. Samalla oppivelvollisuuden laajentaminen saattaa lisätä lukiokoulutuksen kysyntää. Lakiesityksen mukaan oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai suorittaa ennen sitä toisen asteen (lukion oppimäärä ja ylioppilastutkinto tai ammatillinen perustutkinto) tutkinnon. Erityisesti tämä tarkoittaa Nurmijärven kunnallisen lukion kohdalla sitä, että kahdessa toimipisteessä tarjottavalla opetuksella mahdollistamme helpon ja joustavan jatkon peruskoulunsa päättävälle nuorille jatkaa opintoja oppivelvollisuuden loppuun asti.

Lakimuutoksella on myös kustannusvaikutuksia, jolloin mm. opiskelijalle maksuttomia ovat jatkossa opetus ja päivittäinen ruokailu (kuten nykyisinkin), opetuksessa tarvittavat oppikirjat ja muut materiaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet sekä ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät 5 koetta - myös hylättyjen uusiminen. Myös vähintään 7 kilometrin pituiset koulumatkat olisivat maksuttomia

pystyy tarjoamaan opiskelijoille merkittävästi laajemman ja joustavamman kurssitarjonnan. Lukioikäisten nuorten näkökulmasta lukion erillisuus peruskoulusta tekee lukiosta huomattavasti houkuttelevamman vaihtoehdon. Omat tilat parantaisivat lisäksi lukio-opiskelijoiden viihtyvyyttä ja opiskelurauhaa. Keskittämällä kunnallinen lukiokoulutus Kirkonkylään voitaisiin varmistaa se, että kohtuullisen matkan päässä kunnan suurimmasta taajamasta sijaitsee tulevaisuudessakin laadukas lukio, johon pääsee myös matalammalla keskiarvolla. Nuorisovaltuuston mukaan keskitetyn lukion sijoittamista Kirkonkylään puoltaa kunnan palveluverkon tasapuolinen kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kunnallisen lukiokoulutuksen tulee olla saavutettavissa joka puolelta kuntaa.

toisella asteella. Lukio-opetuksen tarjoaminen kahdessa toimipisteessä on kokonaisuudessaan myös tässä suhteessa edullisin ratkaisu, kun alle 7 km:n etäisyyden piiriin kuuluu enemmän opiskelijoita.

Kahden toimipisteen malli antaa lisäksi hyvät mahdollisuudet pedagogiseen kehittämiseen ja uusien toimintatapojen puntaroimiseen. Henkilöstöltä kahden lukion toimipisteen välinen yhteistyö vaatii yhteistyötä ja uudenlaista toimintatapaa, missä varmasti koronapandemian ajan tuoma etätyö ja -kokoukset toimivat hyödyksi. Kehittäminen ei vaadi enää yhteistä neuvotteluhuonetta.

Opiskelijoille kaksi toimipistettä tuo lisää valinnanvaraa. Kaksi toimipistettä tarjoaa mahdollisuuden riittävän laajaan kurssitarjontaan. Kurseja voidaan ottaa toisesta toimipisteestä, kun aikataulutus suunnitellaan tämän mahdollistavaksi. Korkealaatuisen lukiokoulutuksen turvaamiselle ja kehittämiselle voidaan saada hyvä perusta tuottamalla lukiokoulutuspalvelut myös verkostoyhteistyöllä. Koulutuksen järjestäjät voivat tehdä yhteistyötä myös alueellisesti yli kuntarajojen sekä verkostoitua lukiokoulutuksen järjestämiseksi. Etäopetuksen lisääntyvät mahdollisuudet tulevaisuudessa on huomioitava ja puntaroitava tarkkaan. Olemme rakentamassa tulevaisuuden lukiokoulutusta, jonka suorittavat tämän päivän ensimmäisellä luokalla olevat tai heitä nuoremmat.

Valmistamme lukiolaisia tulevaisuuden työelämään ja sen vaatimuksiin. Lukion aikana on ensisijaisen tärkeää oppia työskentelemään erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa. Tästä syystä opetuksen tilat on syytä sijoittaa sellaiseen paikkaan, jossa lukiolaiset eivät eristy muista, vaan ovat nimenomaan osa yhteisöä. Lukiolaiset ovat ikänsä puolesta esimerkkinä nuoremmilleen ja heillä on tärkeä rooli myös siinä, että perusopintojaan päättävät haluavat hakeutua lukioon. Lukio-opetus on osa nurmijärveläisen lapsen/nuoren koko koulupolkuja. Siksi on tärkeää, että jo ennen lukioon siirtymistä toimimme vastuullisesti ja lapsen parasta ajatellen. Kunnanvaltuusto hyväksyi 25.3.2020 § 25 palveluverkon periaatteet ja kriteerit, joiden

	<p><i>mukaisesti alakoulut pidetään lähipalveluina. Lukiokoulutuksen järjestäminen Maaniitun koululla tarkoittaisi alakoulun siirtymistä kauemmaksi osalla Nurmijärven pohjoispuolella asuvista alakouluikäisistä (1-6lk) lapsista. Näin ollen pienimmillä koululaisilla olisi pisimmät koulumatkat ja kustannusvaikutukset lisääntyneisiin jo ennestään kalliisiin koulukuljetuksiin kasvaisivat. Hiilijalanjälki kasvaisi ja koulumatkaliikunnalla tavoitetut hyvinvointivaikutukset menetettäisiin. Lukio-opinnoissa menestyminen edellyttää aina sitä, että koulupolku ennen lukiota on mahdollisimman hyvä ja turvallinen.</i></p>
<p>ETELÄINEN ALUE</p> <p>Sivistyslautakunta toteaa, että eteläisen alueen osalta tulee huolehtia, että vuosikymmenen loppuun mennessä on riittävästi päiväkotipaikkoja ja alakoulujen ikäisille koulupaikkoja. Valtuuston asettamien kriteerien mukaisesti Klaukkalan alueelle on mahdollista muodostaa kampusalueita. Klaukkalan keskustan kampusalueen muodostavat Urheilupuiston koulun uudisrakennus, Klaukkalan koulu, Monikko sekä nykyisen Urheilupuiston koulun tilalle rakennettava iso päiväkot. Lisäksi on tulevaisuudessa mahdollista sijoittaa alueelle kirjasto. Tällöin voidaan hyödyntää urheilualuetta sekä mahdollistaa tilojen yhteiskäyttö.</p> <p>Muut toiminnalliset kampukset muodostuvat luontevasti Haikala-Mäntysaloon sekä Syrjälä-Harjulaan. Näille alueille muodostuu päiväkotikoulukampuksia. Sivistyslautakunta puoltaa ruotsinkielisten palvelujen siirtämistä nykyiseen Syrjälän päiväkotiin.</p>	<p>ETELÄINEN ALUE: POHJAESITYKSEN MUKAAN</p> <p>Sivistyslautakunta toteaa, että eteläisen alueen osalta tulee huolehtia, että vuosikymmenen loppuun mennessä on riittävästi päiväkotipaikkoja ja alakoulujen ikäisille koulupaikkoja. Valtuuston asettamien kriteerien mukaisesti Klaukkalan alueelle on mahdollista muodostaa kampusalueita. Klaukkalan keskustan kampusalueen muodostavat Urheilupuiston koulun uudisrakennus, Klaukkalan koulu, Monikko sekä nykyisen Urheilupuiston koulun tilalle rakennettava iso päiväkot. Lisäksi on tulevaisuudessa mahdollista sijoittaa alueelle kirjasto. Tällöin voidaan hyödyntää urheilualuetta sekä mahdollistaa tilojen yhteiskäyttö.</p> <p>Muut toiminnalliset kampukset muodostuvat luontevasti Haikala-Mäntysaloon sekä Syrjälä-Harjulaan. Näille alueille muodostuu päiväkotikoulukampuksia. Sivistyslautakunta puoltaa ruotsinkielisten palvelujen siirtämistä nykyiseen Syrjälän päiväkotiin.</p>
<p>KESKINEN ALUE</p> <p>Sivistyslautakunta puoltaa keskisen alueen palveluverkkoratkaisussa lukiotoiminnan keskittämistä Maaniitun koulun ja tämän ratkaisun mukaista palveluverkkoa varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Perusopetuksen keskittäminen vaikuttaa osalla perusopetuksen oppilaista koulumatkoihin. Kirkonkylän pohjoisosista</p>	<p>MUUTOSESITYS, KAPPALE "KESKINEN ALUE"</p> <p><i>Sivistyslautakunta esittää keskisen alueen palveluverkkoratkaisussa lukiotoiminnan järjestämistä hajautetun mallin mukaisesti kahdessa toimipisteessä, Nurmijärven Kirkonkylässä ja Rajamäellä. Keskiellä alueella lukio jatkaa toimintaansa NYK:in tiloissa. Sivistyslautakunta edellyttää NYK:in tilojen sisäilmaongelmien perusteellista kartoittamista</i></p>

<p>asuvat oppilaat tulee ohjata Karhunkorven kouluun. Keskitettäessä perusopetusta ja lukiotoimintaa muiden kouluille palveluja tuottavien toimijoiden kuten oppilas- ja opiskelijahuollon, nuorisopalveluiden sekä kirjasto- ja kulttuuripalvelujen työskentely helpottuu, koska samalla kertaa tavoitetaan useampi oppilas ja opiskelija. Keskiselle alueelle esitetty palveluverkkoratkaisu parantaa kirkonkylän osalta liikuntapalveluja uuden liikuntasalin myötä.</p>	<p><i>ja niistä aiheutuvien mahdollisten lisäinvestointien esiin tuomista ennen palveluverkosta päättämistä sen lisäksi, mitä investointiohjelmaan on jo lisätty Mikkolan peruskorjauksesta.</i></p> <p><i>Sivistyslautakunta painottaa, että palveluverkon kehittämisessä tulee huomioida lapsen etu. Palveluverkkopäätöksissä tulee huomioida lapsen mahdollisuus sujuvaan ja turvalliseen koulupolkuun. On noudatettava lisäksi Kunnanvaltuustoon 25.3.2020 kokouksessaan vahvistamia palveluverkon kriteerejä, joiden mukaan alakoulut pyritään säilyttämään lähikouluina. Maaniitun koulu tulee täten säilyttää alakouluna turvaten lähikoulu asuinalueen pienimmille lapsille.</i></p> <p><i>Keskisen alueen kohdalla erityisesti huomioitava on myös Maaniitun koulun taannoin juuri alakouluikäisten oppilaiden tarpeiden pohjalta toteutettu peruskorjaus. Kunnan taloustilanne huomioiden tämä jo yksistään on peruste säilyttää rakennus siinä käyttötarkoituksessa, jossa se nyt toimii.</i></p> <p><i>Sivistyslautakunnan näkemyksen mukaan investointiohjelman mukainen NYK:in uusi liikuntasali vuonna 2025 on tärkeä. Se parantaa Kirkonkylän osalta liikuntapalveluja erinomaisesti myös kaikkien asukkaiden hyödyksi ja on siten koko kunnan kannalta merkittävä satsaus myös kuntalaisten hyvinvointiin.</i></p>
<p>POHJOINEN ALUE</p> <p>Sivistyslautakunta puoltaa Rajakaaren uudelleen rakentamista ja sinne liikunta- ja nuorisotilojen sekä kirjaston sijoittamista. Rajakaaren liikuntatilat palvelevat Rajamäen koulun liikuntatuntien järjestämistä sekä mahdollistavat Rajamäen alueella riittävät liikuntatilat vapaa-ajan käyttöön. Uusi Rajakaari ja Seitsemän veljeksien uudet tilat ja peruskorjattu Kuntola-rakennus muodostavat luontevan kampuksen pohjoisella alueella. Varhaiskasvatuksen osalta voidaan luopua esitetyistä tiloista, kunhan Tornitien päiväkotitoteutetaan vähintään seitsemän ryhmäisenä</p>	<p>MUUTOSESITYS, KAPPALE "POHJOINEN ALUE"</p> <p><i>Sivistyslautakunta esittää lukiotoiminnan järjestämistä hajautetun mallin mukaisesti Rajamäellä yläkoulukampuksen yhteydessä moduulirakentamista tai vaihtoehtoisesti Työtehoseuran koulutuskeskuksen tiloissa, joita tulee kartoittaa edelleen lukiokoulutuksen järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Moduulirakentaminen on kustannuksiltaan edullisempi ja tämä mahdollistaa muunneltavuuden tulevaisuuden mahdollisiin muuttuviin tarpeisiin. Vastaavasti Työtehoseuran koulutuskeskuksen kanssa tulee jatkaa keskustelua myös lukiokoulutuksen kehittämisen näkökulmasta, sillä tätä asiaa ei</i></p>

<p>päiväkotina.</p> <p>Sivistyslautakunta puoltaa nuorisotilan siirtämistä Röykän koululle oppilasmäärän laskiessa. Tällöin voidaan luopua vuokratilasta Röykässä. Röykän koulussa tulee säilyttää kuudennet luokat, vaikka muut alueen kuudesluokkalaiset siirretään yläkoulun tiloihin.</p>	<p><i>ole vielä riittävästi pohdittu. Lukion säilyminen sekä uusi koulukampus tukevat Rajamäen kehittymistä ja elinvoimaa sekä houkuttelevat lapsiperheitä alueelle.</i></p> <p><i>Samalla oppivelvollisuuden laajentaminen saattaa lisätä lukiokoulutuksen kysyntää ja kahdessa toimipisteessä tarjottavalla opetuksella mahdollistamme helpon ja joustavan jatkon peruskoulunsa päättävälle nuorille jatkaa opintoja oppivelvollisuuden loppuun asti (aihetta käsitelty jo lausunnon alkuosassa).</i></p> <p><i>Sivistyslautakunta puoltaa Rajakaaren uudelleen rakentamista ja sinne liikunta- ja nuorisotilojen sekä kirjaston sijoittamista. Rajakaaren liikuntatilat palvelevat Rajamäen koulun liikuntatuntien järjestämistä sekä mahdollistavat Rajamäen alueella riittävät liikuntatilat vapaa-ajan käyttöön. Uusi Rajakaari ja Seitsemän veljeksien uudet tilat ja peruskorjattu Kuntola-rakennus muodostavat luontevan kampuksen pohjoisella alueella. Varhaiskasvatuksen osalta voidaan luopua esitetyistä tiloista, kunhan Tornitien päiväkotitoteutetaan vähintään seitsemän ryhmäisenä päiväkotina.</i></p> <p><i>Sivistyslautakunta puoltaa nuorisotilan siirtämistä Röykän koululle oppilasmäärän laskiessa. Tällöin voidaan luopua vuokratilasta Röykässä.</i></p>
<p>YLEISTÄ PALVELUVERKKOSUUNNITELMASTA</p> <p>Sivistyslautakunta toteaa, että valmistellut alueelliset palveluverkkosuunnitelmat on laadittu valtuuston antamien kriteerien pohjaisesti. Esitetyt hallinnolliset yhdistämiset tukevat johtajuuden kehittämistä kouluissa ja päiväkodeissa. Palveluverkkoratkaisut mahdollistavat alkuluokkatoiminnan laajenemisen.</p>	<p>MUUTOSESITYS, KAPPALE ”YLEISTÄ PALVELUVERKKOSUUNNITELMASTA”</p> <p><i>Sivistyslautakunta toteaa, että valmistellut alueelliset palveluverkkosuunnitelmat on laadittu valtuuston antamien kriteerien pohjaisesti.</i></p> <p><i>Lisäksi sivistyslautakunta toteaa, että seuraaviin seikkoihin tulee kiinnittää huomiota jatkossa:</i></p> <p><i>Hallinnolliset yhdistämiset:</i></p> <p><i>Esitetyt hallinnolliset yhdistämiset tukevat johtajuuden kehittämistä kouluissa ja päiväkodeissa. Hallinnollisen yhdistämisen tarkoituksena on tehdä muutoksia hallinnon ja</i></p>

resurssien joustavuuteen. Hallinnollisessa yhdistämisessä ei ole kysymys muutoksesta opetustiloihin. Hallinnollinen yhdistäminen saattaa johtaa tilanteeseen, jossa useamman toimipisteen johtaja ei tunne yksiköiden toimintaa ja tarpeita riittävästi. Sivistyslautakunta edellyttää ennen hallinnollisia yhdistämiä selvittämään yhdistämisen vaikutukset koulujen/päiväkotien henkilöstöön, oppilaisiin/lapsiin ja yhteistyöhön vanhempien kanssa. Vaikutusten tulee sisältää myös kustannusvaikutukset.

Alkuluokkatoiminnan laajeneminen:

Sivistyslautakunta pitää hyvänä kunnan pilotoimaa alkuluokkatoimintaa, jota on toteutettu pilottivaiheessa kunnan pienimmissä yksiköissä. Alkuluokan laajeneminen koko kunnan alueelle ja etenkin isompiin yksiköihin vaativat nyt suuria rakenteellisia muutoksia palveluverkossa. Alkuluokkatoiminnan laajenemisen myötä syntyy tarve ohjata 5-6lk yläkoulujen yhteyteen, jotta tilaa vapautuu alkuluokille alakouluihin. Alkuluokkatoiminnan laajeneminen ei saa rikkoa lapsen ehyttä koulupolkua ja turvallista oppimis- ja kasvuympäristöä sekä lapsen sosiaalisia suhteita.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että alkuluokan toteuttamisesta ja nivelvaiheista (3lk siirtymisestä) kerätään lisää kokemuksia niiltä kouluilta, joissa toimintaa on jo useamman vuoden ajan toteutettu (esim. Salpakankaan koulu). Kokemuksia tulee arvioida yhdessä henkilökunnan kanssa, sillä alkuluokkatoiminnan laajeneminen vaatii henkilöstön kuulemisen ja sitoutumisen. Sivistyslautakunta pitää hyvänä alkuluokkatoiminnan laajenemista niissä yksiköissä, joissa tilaa toiminnan laajenemiselle löytyy. Lautakunnan mukaan toiminnan laajenemista voidaan tehdä asteittain seuraten oppilasmäärien kehitystä alueilla ja niiden mahdollisten laskun myötä tiloja vapautuu luontaisesti alkuluokkatoiminnalle säilyttäen lapsen ehyen koulupolun ja oppimisympäristön. Alkuluokkatoiminnan laajenemisen tulee olla hallittua ja loppuun asti vaikutuksiltaan suunniteltua.

Kampusajattelu:

Kampusajattelu ei saa jatkossa aiheuttaa kohtuutonta painetta pelkästään yhteen yksittäiseen kampusalueen kouluun.

Tulevaisuuden joustavassa ja dynaamisessa palveluverkkokehityksessä tulee huomioida oppilaiden ohjaaminen kouluihin, joissa on tilaa. Tämä varmistaa tilojen riittävyyden ja vältymme ylimääräisiltä laajennustarpeilta.

5-6 luokkalaiset:

Sivistyslautakunta ei puolla 5-6 luokkalaisten siirtämistä yläkoulujen yhteyteen. Siirtämistä perustellaan sillä, että saadaan alkuluokille alakouluhin tilaa. 5-6 luokkalaisten mahdollisen siirtämisen syyn tulee olla heidän oman kehitykseensä ja koulupolkuunsa perustuva, ei ketjureaktio liian nopeasti alkuluokkatoiminnan laajentamisesta. Mikäli tätä vielä pohditaan, niin sivistyslautakunta edellyttää lapsivaikutusarviointien tekemistä ja henkilöstön kuulemista toteutusmallista (luokanopettaja/aineenopettaja)

Alakoulujen toiminnan turvaaminen:

Kunnanvaltuuston 25.3.2020 kokouksessaan vahvistamien kriteereiden mukaisesti alakoulut on tavoitteena pitää lähipalveluina. Kuntastrategian mukaisesti kyliemme houkuttelevuuden ja elinvoimaisuuden lisäämiseksi sivistyslautakunta pitää keskeisenä yläkoulujen kehittämistä ja toiminnan turvaamista tulevaisuuden palveluverkossa.

Lisäksi sivistyslautakunta edellyttää, että jatkossa vuosikellon yhteydessä sivistyslautakunnan tietoon ja arvioon tuodaan ne sivistystoimialaan kuuluvat palvelut, jotka on otettu palveluverkon tarkasteluprosessin ja kehittämisen alle. Näiden palveluiden tulevaisuuden näkymiä arvioidaan säännöllisesti yhdessä sivistyslautakunnan kanssa hyvissä ajoin ennen vuosittaista talousarvioprosessin aloittamista.

Sivistyslautakunta esittää huolensa siitä, että esityksiä ja päätöksiä tehtäessä ei riittävästi muisteta, kenelle toimintaa ollaan tekemässä. Lapsen tarpeet, etu ja hyvinvointi sekä perheen

arjen sujuvuus tulee olla keskiössä päätöksiä tehtäessä. Mitä pienemmistä lapsista on kyse, sitä tärkeämpää on, että eri näkökulmat huomioidaan kokonaisuutena. Sivistyslautakunta pitääkin tärkeänä lapsivaikutusarviointien tekemistä ennen lopullisia palveluverkkopäätöksiä.